

frænkning fandt Sted for Metropolitanskolens Bedkommende. Endvidere erklærede han, at han ogsaa kunde være villig til at anerkjende den private Virksomhed i det lærde Skolevæsens Tjeneste, idet han paa ingen Maade turde stille de private lærde Skoler under de offentlige, og han stillede da det Spørgsmaal, om man ikke kunde tænke sig, at man efterhaanden kunde komme til i Landets Kjøbstæder at faae et Dnsse frem om at faae privat lærd Skoleunderviisning, hvor Staten ikke har etableret lærde Skoler, da man tidligere ved den nye Skoleplans Indførelse foresandt en Tendent hos Kjøbstadscommunerne, der thuede paa, at de kunde ønske, idetmindste for en Deel, at bidrage til, at saadanne Skoler bleve opretholdt i de mindre Kjøbstæder, et Dnsse, som vistnok var meget billigt, naar der toges Hensyn til, at den Indfrænkning af Skolernes Antal, som var en Følge af den nye Skoleplan, medførte meget forhøiede og sødelige Udgifter for Indvaanerne i de Kjøbstæder, hvor Latinskolerne bleve nedlagte, saafremt de vilde have deres Børn til at studere. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Fenger) fremkom med et Forslag om, at flinke Børn af Almue- og Borgerskolerne ved Stipendier skulde kunne faae en lettere Afgang til de lærde Skoler, eller faae deels Underviisning, deels Forplejning gennem den Fond, som er henlagt til de lærde Skoler, og dette Forslag blev imødekommet af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen), kun med det Forbehold, at han meente, at Tiden ikke var til en saa omfattende Reform. Han meente, at vilde man gaae den Vej, maatte man forene Almue- og Borgerskolerne og de lærde Skoler under een Plan, og dertil fandt han ikke, at Tiderne vare rolige nok; men han stillede dog pienshuligt en saadan Plan frem som ønskelig. Det var — jeg kan ikke nægte det — med overordentlig Tilfredsstillelse, at jeg hørte det ærede Medlem, hvis Indsigt i denne Sag jeg meget paastjæener, udtale sig saaledes. — Jeg vil ikke forbyde mig i hele den detaillerede Undersøgelse, som den nuværende Skoleplan har været underkastet, men jeg vil af den saakaldte Skolestrid fremhæve enkelte Punkter, som høre med til de Reformforslag, der for Fremtiden vilde kunne

have Indflydelse paa Skolernes hele finantzielle Stilling. Der er navnlig et Hovedforslag, som har indgribende Betydning, ikke blot paa Skoleplanen, men ogsaa paa den finantzielle Stilling, nemlig Forslaget om Ophævelse af Afgangsexamen til Universitetet eller Afgangsexamen ved Skolerne, med Henviisning til at lade det beroe ved et Modenhedsbeviis fra Skolerne som tilstrækkelig Afgang til Universitetet. Dette Forslag er netop af dem, som gribe dybt ind i den finantzielle Stilling for Skolerne og Universitetet, idet Inddragelsen af de hidtilværende Indtægter for de Universitetslærere, som have været beskæftigede med Afgangsexamen, og for det Personale, som i Landets Skoler har været beskæftiget med Afgangsexamen, vilde formindste Udgifterne. Afgangsexamens Afstaffelse har haft vægtige Stemmer for sig blandt dem, der have udtalt sig for en Skolereform. Jeg vil her ikke blot hentyde til, hvad vi for nylig have hørt her i Salen af det ærede Medlem for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning); men jeg vil henvise til to Professore, som i denne Sag paa det Indstændigste have tilraadet, at et Modenhedsbeviis fra Skolerne skal være tilstrækkeligt til Afgang til Universitetet, det er Professorene Sürgensen og Lange. Jeg skal ogsaa henvise til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Ussing), som i et af Kjøbenhavns Blade i sin Tid har udtalt, at han kunde anerkjende det for consequent at gennemføre et saadant Forslag; at han kunde ansee det, at henlægge Underviisningen saa betroet til Skolerne som Toppunktet for den hele Skoleplan, og endelig vil jeg henvise til en af Landets anseete Geistlige, nemlig Provst Brasen, der har udtalt sig i samme Retning. Det kan nemlig ikke nægtes, at hvis denne Afgangsexamen bliver afskaffet, og Tilidsforholdet fra Statens Side til Skolen saaledes bliver større, end det hidtil har været, vil der ogsaa der igjennem stee en Besparelse, idet man mere vil overlade Skoleplanens speciellere Udførelse til Skolerne. Jeg troer nemlig, at det, hvis et saadant Tilidsforhold indtræder, vil være rigtigt at lade Skolerne bestemme, hvormange Classer der skal være. Skoleplanen dicterer næsten for Dieblisset Classernes Antal, og dette er vistnok igjen Aarsagen til,